

specifikace: K řízení o žalobě o určení neplatnosti smlouvy o převodu družstevního podílu v bytovém družstvu uzavřené mezi žalovanými jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 1 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 292/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **F. K.**
zastoupený advokátem JUDr. Danem Holubkovem
sídlem Dlouhá 16, 110 00 Praha 1

proti
žalovaným: **1. M. C.**
2. D. R.

o určení neplatnosti smlouvy o převodu družstevního podílu v bytovém družstvu,
vedené u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 6 C 298/2018, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 3 (dále jen „předkládající soud“) dne 27. 8. 2018 domáhá určení neplatnosti smlouvy o převodu družstevního podílu v (konkretizovaném) bytovém družstvu, která byla uzavřena mezi první žalovanou, která

je dcerou žalobce, jako nabyvatelkou, a druhou žalovanou, jako převodkyní, která je matkou žalobce, neboť druhá žalovaná jednala v duševní poruše

2. Předkládající soud postupoval podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému k rozhodnutí o věcné příslušnosti. Měl za to, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, neboť jde o spor mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci, ve kterém v prvním stupni rozhodují krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. Mezi tyto spory spadají i řízení, v nichž se třetí osoba (která není společníkem) domáhá určení neplatnosti smlouvy o převodu podílu (k tomu např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1571/2005 či sp. zn. 29 Cdo 572/2015).
3. Účastníci se k postupu předkládajícího soudu nevyjádřili.
4. Řízení se koná u toho soudu, který je věcně příslušný. Pro určení věcné příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení (§ 11 odst. 1 o. s. ř.). Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení (§ 104a odst. 1 o. s. ř.).
5. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. krajské soudy jako soudy prvního stupně rozhodují ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
6. Citované ustanovení upravuje věcnou příslušnost krajských soudů jednak ve věcech zakládání obchodních korporací a jednak ve sporech, které se svojí podstatou vážou na účast společníka nebo člena v obchodní korporaci a na práva či povinnosti společníka vyplývající z této účasti.
7. Družstvo je obchodní korporací podle § 1 odst. 1, 3 zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále i jen „ZOK“).
8. V projednávané věci se žalobce domáhá určení neplatnosti smlouvy o převodu družstevního podílu v bytovém družstvu uzavřené mezi žalovanými.
9. Je zřejmé, že jde o spor, kdy (třetí) osoba stojící mimo družstvo, usiluje o to, aby členem družstva byl v důsledku neplatnosti smlouvy o převodu členských práv a povinností v družstvu (v jejím tvrzeném právním zájmu) původní člen družstva. Takový spor o určení neplatnosti smlouvy o převodu členských práv a povinností v družstvu se váže na účast člena v družstvu a spadal do věcné příslušnosti krajských soudů již za účinnosti úpravy věcné příslušnosti účinné do 31. 12. 2013 podle tehdejšího § 9 odst. 3 písm. g) o. s. ř., jak vyplývá například z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2015, sp. zn. 29 Cdo 572/2015, na které odkazuje předkládající soud. Toto usnesení je aplikovatelné i za současné právní úpravy věcné příslušnosti účinné od 1. 1. 2014 (byť současná úprava je formulována oproti předchozí úpravě stručněji). Je tomu tak proto, že jak ustanovení § 9 odst. 3 písm. g) o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2013, tak nynější ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. vycházejí z téhož skutkového základu. Věcná příslušnost krajských soudů v obou případech dopadá na spory z právních vztahů mezi (podle současné terminologie) obchodními korporacemi a jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, jestliže vyplývají z účasti na obchodní korporaci. Předchozí úprava jen rozvíjela, o jaké vztahy týkající se (vyplývají z) účasti na obchodní korporaci může (také) jít.
10. Spor v projednávané věci je proto sporem, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř..
11. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tak, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně

příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Městskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému.

12. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
13. Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně otázkou své místní příslušnosti (§ 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 4. května 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu